

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Obszar zastosowania

Wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz ochrony przeciwpożarowej w oparciu o przepisy prawa krajowego, polskie normy, przepisy wewnątrz zakładowe oraz dyrektywy europejskie jako standardy minimalne.

2. Odpowiedzialność dostawcy

O ile w zamówieniu nie zostanie uregulowane inaczej, wszystkie prace winny być wykonane pod kierownictwem lub nadzorem osoby uprawnionej na miejscu do reprezentowania Wykonawcy oraz odpowiedzialnej w jego imieniu.

Wykonawca jest zobowiązany przestrzegać obowiązujących zasad i przepisów odnośnie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej oraz wewnętrznych uregulowań Zamawiającego, w tym w szczególności instrukcji IP-01 - Szczegółowa instrukcja organizacji bezpiecznej pracy w innogy Stoen Operator Sp. z o.o. (wraz z załącznikami).

Dla przedsięwzięć budowlanych określonych w Art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.). Wykonawca przed rozpoczęciem wykonywania prac ma obowiązek opracować Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (plan BIOZ) oraz wykaz wszystkich pracowników Wykonawcy / Podwykonawcy, którzy będą wykonywać pracę na obiektach innogy Polska / innogy Stoen Operator, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszych Wymagań, a następnie uzgodnić go ze Służbą BHP Zamawiającego oraz inspektorem nadzoru danego przedsięwzięcia budowlanego / kierownikiem projektu/ koordynatorem.

Wykonawca/ Podwykonawca oraz jego pracownicy muszą znać znaczenie oznaczeń dotyczących bezpieczeństwa w miejscu wykonywania pracy

Zastosowanie mają przepisy:

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r – w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (poz. 492)

Polska Norma PN – 92/N – 01255 Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa

Polska Norma PN – 88/E – 08501 Znaki bezpieczeństwa. Urządzenia elektryczne

Polska Norma PN – 92/N – 01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona Przeciwpożarowa

3. Wykonawcy / Podwykonawcy

W sytuacji, gdy Wykonawca decyduje się zrealizować zadanie przez osoby trzecie lub z osobami trzecimi („Podwykonawcy“), jest on zobowiązany do uzyskania pisemnej zgody Zamawiającego jeszcze przed rozpoczęciem prac. W tym celu Wykonawca najpóźniej w terminie 10 dni przed rozpoczęciem realizacji zadania przedstawi na piśmie dane oraz dokumenty założycielskie przedsiębiorcy (tzn. KRS, NIP, regon, wpis w ewidencji działalności gospodarczej).

Wykonawca / Podwykonawca zobowiązany jest dostarczyć do Zamawiającego (Służby BHP) wypełniony załącznik nr 1 „Wykaz pracowników zatrudnionych w firmie..... przy pracach realizowanych dla innogy Polska / innogy Stoen Operator”.

Zamawiający może odmówić udzielenia zgody na realizację zadania przez Podwykonawców, tylko gdy zaistnieją istotne powody, które mogą mieć niekorzystny wpływ na prawidłową realizację zadania lub jeśli jest to zastrzeżone w Wymaganiach Ofertowych.

Jeżeli Wykonawca bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego zatrudni Podwykonawcę, Zamawiający może zabronić kontynuacji robót.

Wykonawca jest odpowiedzialny za realizację prac zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej).

Wykonawca jest odpowiedzialny za wykroczenia ze strony Podwykonawcy przeciwko niniejszym warunkom jak i za swoje własne wykroczenia, dlatego zlecając wykonanie prac Podwykonawcy Wykonawca odpowiada za to, aby Podwykonawca zobowiązał się na piśmie do przestrzegania niniejszych warunków oraz się do nich stosował.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

Powyższe należy stosować łącznie z punktami dotyczącymi podwykonawstwa zapisanymi w Umowie i OWZiP.

4. Ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca zobowiązany jest do:

Ustalenia zagrożeń pożarowych występujących w miejscu prowadzenia prac i zaznajomić z tymi zagrożeniami osoby wykonujące prace,

Ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru / wybuchu i zaznajomić z tymi przedsięwzięciami osoby wykonujące prace,

Przekazywania pracownikom informacji o pracownikach wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,

Zapewnienia wykonywania prac wyłącznie przez osoby do tego uprawnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje,

Sporządzenia protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac i uzyskania akceptacji tego protokołu przez osobę nadzorującą i/lub inspektora ppoż. Zamawiającego.

Wykonawca zobowiązany jest po zakończeniu prac do poddania kontroli miejsca, w którym prace były wykonywane oraz rejonów przyległych.

Zastosowanie mają przepisy:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 80, poz. 563 z dnia 11.05.2006 r.)

5. Wykonanie zlecenia

Wykonawca może rozpocząć wykonawstwo prac dopiero wówczas, jeżeli Zamawiający usługi dokonał wprowadzenia odpowiedzialnej osoby ze strony Wykonawcy. Zamawiający może zarządzić przerwanie prac np. z powodu nieprzestrzegania przez Wykonawcę i/lub jego Podwykonawcę przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zastosowania szczególnych działań, przy rażących lub wielokrotnie powtarzających się naruszeniach przepisów bezpieczeństwa pracy, ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej, do wypowiedzenia umowy włącznie.

6. Uprawnienia Służby BHP

Służba BHP uprawniona jest do wykonywania czynności kontrolnych na terenie obiektów innogy Polska S.A. oraz innogy Stoen Operator Sp. z o.o., na których wykonywane są prace przez Wykonawców i Podwykonawców (w tym: ważności badań, szkoleń i kwalifikacji pracowników z załącznika nr 1). Służba BHP jest uprawniona do wstrzymania pracy Wykonawców i Podwykonawców zgodnie z zapisami: Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

7. Ocena zagrożenia

Wykonawca ocenia ryzyko zawodowe występujące przy wykonywanych pracach, w szczególności przy doborze wyposażenia stanowisk i miejsc pracy oraz zmianie organizacji pracy. Podczas oceny ryzyka zawodowego uwzględni wszystkie czynniki środowiska pracy występujące przy wykonywanych pracach oraz sposoby wykonywania prac.

Wykonawca prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych. Dokument potwierdzający dokonanie oceny ryzyka zawodowego powinien uwzględniać w szczególności:

- opis ocenianego stanowiska pracy, w tym wyszczególnienie:

- a) stosowanych maszyn, narzędzi i materiałów,
- b) wykonywanych zadań,

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

- c) występujących na stanowisku niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy,
  - d) stosowanych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
  - e) osób pracujących na tym stanowisku;
- wyniki przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego dla każdego z czynników środowiska pracy oraz niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko;
- datę przeprowadzonej oceny oraz osoby dokonujące oceny.

Wykonawca powinien posiadać powyższe materiały w miejscu wykonywania pracy i udostępnić je na żądania Zamawiającego. Odpowiedzialność za prawidłowość oraz właściwość oceny zagrożenia oraz za działania podjęte w wyniku powyższej oceny na rzecz jego pracowników ponosi wyłącznie Wykonawca.

Wykonawca jest zobowiązany do przekazania pracownikom informacji o:

- zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach w tym o zasadach postępowania w przypadku wystąpienia awarii i innych sytuacja zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,
- działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń dla zdrowia i życia występujących na poszczególnych stanowiskach pracy.

Zastosowanie mają przepisy:

Art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

8. Badania lekarskie, kwalifikacja, uprawnienia i szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Zabronione jest dopuszczenie do prac pracowników Wykonawcy / Podwykonawcy realizowanych dla innogy Polska / innogy Stoen Operator bez ważnych badań lekarskich wymaganych na danym stanowisku.

W zależności od wykonywanej pracy i otoczenia są stanowiska na których wykonywanie pracy jest możliwe wyłącznie przez pracowników legitymujących się dodatkowymi uprawnieniami kwalifikacyjnymi. Posiadanie uprawnień kwalifikacyjnych dotyczy Wykonawcy i jego pracowników pełniących funkcje nadzoru / dozoru oraz pracowników zatrudnionych przy obsłudze i eksploatacji niektórych maszyn i urządzeń, w szczególności:

- Kierowca pojazdów silnikowych
- Kierowca wózka jezdniowego
- Osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie
- Obsłudze urządzeń elektrycznych (kwalifikacje do 1kV i powyżej 1 kV)
- Operatorzy maszyn budowlanych
- Osoby obsługujące urządzenia dźwigowe
- Obsługa urządzeń ciśnieniowych
- Osoby zatrudnione przy wykonywaniu prac spawalniczych
- Osoby dozoru - stanowiska pracowników technicznych i innych osób kierujących czynnościami osób wykonujących prace w zakresie obsługi, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym, montażu i stanowiska osób sprawujących nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci,
- Osoby wykonujące prace w zakresie eksploatacji, obsługi, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym i montażu.
- Osoby wykonujące prace w technice prac pod napięciem

Wykonawcy zobowiązani są przedłożyć do wglądu Zamawiającemu, na jego życzenie, uprawnień, kwalifikacji i wymaganych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i oraz badań lekarskich uprawniających do wykonywania pracy na danym stanowisku. Obowiązkiem Wykonawcy jest zadbanie o to, aby uprawnienia, kwalifikacje i szkolenia i badania lekarskie były aktualne. Pracownicy Wykonawcy / Podwykonawcy, u których podczas pracy na rzecz innogy Polska / innogy Stoen

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

Operator stwierdzono brak wypełnionego załącznika nr 1 oraz świadectw kwalifikacyjnych mogą zostać wydaleny z terenu wykonywania pracy.

Zastosowanie mają przepisy:

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), Art. 237(3) § 1, Art. 304 pkt 1

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. nr 89 poz. 828 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180 poz. 1860 z późn. zm)

9. Zarządzenie i koordynacja działań na rzecz bezpieczeństwa pracy

W razie, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują prace pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców, pracodawcy ci mają obowiązek, zgodnie z art. 208 § 1, pkt. 1 – pkt. 4 Kodeksu pracy:

1. współpracować ze sobą,
2. wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu pracy,
3. ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników,
4. informować siebie nawzajem oraz pracowników lub ich przedstawicieli o działaniach w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym występującym podczas wykonywania przez nich prac,

Wyznaczenie koordynatora, nie zwalnia poszczególnych pracodawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionym przez nich pracownikom.

10. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze

Wykonawca ma obowiązek zapewnienia swoim pracownikom odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej adekwatnych do występujących zagrożeń, zgodnie ze standardami obowiązującymi w innogy Polska S.A./ innogy Stoen Operator Sp. z o.o. oraz obowiązek ich stosowania podczas wykonywania prac. Środki ochrony indywidualnej należy przed ich zastosowaniem sprawdzić pod względem ich stanu oraz czasookresu używania zgodnie z zaleceniami producenta. Środki ochrony indywidualnej mają posiadać oznakowanie CE, dla których producent lub jego upoważniony przedstawiciel wystawił deklarację zgodności WE. Odzież i obuwie robocze dostarczone pracownikom mają spełniać wymagania określone w Polskich Normach. Zabrania się użytkowania środków ochrony indywidualnej bez ważnej legalizacji, certyfikacji, uszkodzonych. Wykonawca nie może dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych do stosowania na danym stanowisku pracy.

Zastosowanie mają przepisy:

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), rozdział IX.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 259 poz. 2173).

10.1 Narzędzia stosowane przy eksploatacji

Wykonawca odpowiedzialny jest za stosowanie narzędzi posiadających oznakowanie CE, oraz spełniających wymagania w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia do wymagań zgodnych z rozporządzeniem w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy. Narzędzia powinny posiadać aktualną Instrukcję Obsługi, dokumentację techniczną wraz z udokumentowanymi przeglądami.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

Zastosowanie mają przepisy:

Dyrektywa Europejska 89/655/EWG

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30.10.2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. nr 191 poz. 1596 z późn. zm.)

10.2 Dźwigi, pomosty podnoszące, podnośniki elektryczne, pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego oraz ciężarówki

Wszyscy kierowcy (operatorzy) pojazdów muszą mieć niezbędne uprawnienia (np. prawo jazdy, udokumentowane zdolności obsługi pojazdów) oraz stosować się do obowiązującego Kodeksu Ruchu Drogowego.

Osoby w koszu jezdnego podnośnika winny przy pomocy właściwego sprzętu indywidualnej ochrony zabezpieczyć się przed możliwością upadku z wysokości.

Minimalne odstępstwa w powietrzu od nieosłoniętych urządzeń i instalacji elektrycznych lub ich części znajdujących się pod napięciem, wyznaczają zewnętrzne granice strefy prac – określa paragraf 25 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r.

Jeżeli powyższe odstępstwa nie mogą być zachowane, należy wyłączyć napięcie. W przypadku, gdyby wyłączenie napięcia nie było możliwe, należy dalsze postępowanie ustalić z Zamawiającym (np. przy dopuszczalnych procedurach prac pod napięciem).

10.2.1 Korzystanie z dźwigów, pomostów podnoszących, podnośników elektrycznych, pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego Zamawiającego

W sytuacji, gdy podczas wykonywania prac personel Wykonawcy będzie obsługiwał dźwigi, pomosty podnoszące, podnośniki elektryczne lub pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego i pionowego Zamawiającego usługę, Wykonawca winien w terminie co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem prac przekazać listę osób mających obsługiwać wyżej wymieniony sprzęt Zamawiającemu.

10.2.2 Korzystanie z pomostów podnoszących w obszarze linii napowietrznych z nieosłoniętymi elementami znajdującymi się pod napięciem do 1 kV

Pomosty podnoszące, stosowane podczas prac wykonywanych w pobliżu znajdujących się pod napięciem nieosłoniętych elementów o napięciu znamionowym do 1 kV, muszą posiadać izolację odpowiednią do napięcia znamionowego instalacji. Pomosty podnoszące muszą posiadać aktualne badania izolacji dla określonej wartości napięć.

10.2.3 Stosowanie dźwigów oraz pomostów podnoszących w obszarze zamkniętych obiektów energetycznych z nieosłoniętymi częściami roboczymi o napięciu znamionowym powyżej 1 KV

Podczas prac wykonywanych w obszarze zamkniętym obiektów energetycznych z nieosłoniętymi elementami o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, należy przygotować dźwigi oraz pomosty podnoszące z koszem w taki sposób, aby całe urządzenie mogło zostać włączone do urządzenia uziemiającego znajdującego się w danym obiekcie energetycznym i uziemione. Dźwig lub pomost podnoszący z koszem musi posiadać co najmniej jeden stały punkt uziemiający i nie może wykazywać żadnej izolacji. Podczas wykonywania prac należy uziemić dźwig lub pomost podnoszący.

Wszelkie prace prowadzone z wykorzystaniem sprzętu podnoszącego na obszarze obiektu energetycznego w pobliżu czynnych elementów znajdujących się pod napięciem muszą być uzgodnione i nadzorowane przez osoby wskazane przez Zamawiającego.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

10.3 Rusztowania robocze, urządzenia zabezpieczające, osłony i bariery

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykonywane, montowane i eksploatowane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym. Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego odbioru przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, odbiór rusztowania potwierdza się wpisem w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego.

Dziennik budowy lub w protokół odbioru technicznego rusztowania powinien zawierać

- 1) nazwę użytkownika rusztowania;
- 2) przeznaczenie rusztowania;
- 3) wykonawcę montażu rusztowania z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz numeru telefonu;
- 4) dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania;
- 5) datę przekazania rusztowania do użytkowania;
- 6) oporność uziomu;
- 7) terminy kolejnych przeglądów rusztowania.

Na rusztowaniu lub ruchomym podeście roboczym powinna być umieszczona tablica określająca wykonawcę montażu rusztowania lub ruchomego podestu roboczego (z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy i numeru telefonu) oraz dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania lub ruchomego podestu roboczego.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny:

- 1) posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędne; ilości materiałów;
- 2) posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń;
- 3) zapewniać bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk pracy;
- 4) zapewniać możliwość wykonywania robót w pozycji nie powodującej nadmiernego wysiłku;
- 5) posiadać poręcz ochronną,
- 6) posiadać pionowe komunikacyjne,
- 7) powinno być uziemione i posiadać instalację piorunochronną elementów metalowych.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane, przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Rusztowania przejezdne powinny być zabezpieczone co najmniej w dwóch miejscach przed przypadkowym przemieszczeniem, droga przemieszczania rusztowań przejezdnych powinna być wyrównana, utwardzona, odwodniona, a jej spadek nie może przekraczać 1%.Przemieszczanie rusztowań przejezdnych, w przypadku gdy przebywają na nich ludzie, jest zabronione,

Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy ruchomych podestów roboczych powinni posiadać wymagane uprawnienia oraz stosować wymagane urządzenia zabezpieczające przed upadkiem z wysokości,

Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami

Zastosowanie mają przepisy:

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.).
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401).

10.4 Drabiny i stopnie

Przy pracach na drabinach na wysokości do 2 m nad poziomem podłogi lub ziemi nie wymagających od pracownika wychylania się poza obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby:

- drabiny oraz inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nie przewidywaną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie;

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nie przekraczającej 4 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność.

Drabiny przenośne powinny być stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla ich użytkowników i osób przebywających w pobliżu. Wymagania bezpieczeństwa przy stosowaniu drabin są określone w przepisach w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.

Zastosowanie mają przepisy:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity: Dz.U. 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401).

Polska Norma PN-EN 131-2:1997

Drabiny przenośne powinny spełniać wymagania określone w Polskich Normach.

11. Niebezpieczne materiały wykorzystywane w pracy i hałas

W przypadku wykonywania prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych Wykonawca odpowiada za bezpieczeństwo zarówno w miejscu pracy, jak i w jego pobliskim otoczeniu, w tym za zapewnienie bezpieczeństwa osób postronnych.

Przyjmując zamówienie Wykonawca potwierdza, że dysponuje pełną wiedzą i doświadczeniem koniecznym do wykonania prac prowadzonych z użyciem materiałów niebezpiecznych w ramach zlecenia.

Wykonawca odpowiedzialny jest za to, aby również jego Podwykonawcy dysponowali wymaganą specjalistyczną wiedzą fachową i doświadczeniem koniecznym do wykonania czynności przy użyciu materiałów niebezpiecznych.

W przypadku, gdy Wykonawca naruszy obowiązki określone w wymaganiach prawnych dotyczących prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych, Zamawiający może odmówić odbioru pracy Wykonawcy, względnie natychmiast wstrzymać prace.

Przy czynnościach wykonywanych z użyciem materiałów niebezpiecznych, Wykonawca, na życzenie Zamawiającego zobowiązany jest do przedłożenia przed rozpoczęciem prac sporządzonej oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w pracach.

Niedopuszczalne jest stosowanie niebezpiecznych materiałów, substancji i niebezpiecznych preparatów chemicznych bez posiadania aktualnego spisu tych materiałów, substancji i preparatów oraz kart charakterystyki substancji niebezpiecznych

Wykonawca jest obowiązany informować pracowników o właściwościach fizycznych, chemicznych i biologicznych niebezpiecznych materiałów stosowanych w miejscu pracy oraz o sposobach bezpiecznego ich stosowania i postępowania z nimi w sytuacjach awaryjnych.

Wykonawca jest obowiązany w szczególności:

- ograniczyć do minimum liczbę pracowników narażonych na czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- ograniczyć do minimum występowanie materiałów niebezpiecznych w środowisku pracy,
- zapewnić stosowanie środków ochrony zbiorowej, a gdy narażenie nie może być zlikwidowane w inny sposób - środków ochrony indywidualnej,
- określić w instrukcjach lub w ocenie zagrożenia odpowiednie zasady postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących zagrożenia dla pracowników i/lub osób postronnych,
- zapewnić oznaczenie miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników i/lub osób postronnych, związane z występowaniem materiałów niebezpiecznych, poprzez umieszczenie w miejscach narażenia na te czynniki odpowiednich napisów i znaków ostrzegawczych,

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

W przypadku czynności, przy których występuje możliwość wzajemnego zagrożenia należy przedłożyć na co najmniej dziesięć dni roboczych przed rozpoczęciem prac listę materiałów niebezpiecznych, które mają być użyte przez Wykonawcę lub też jego Podwykonawców. Poza tym Wykonawca ma obowiązek przechowywania na miejscu wykonania usługi oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki materiałów niebezpiecznych.

Wykonawca usuwa pozostałości wykorzystanych przez siebie materiałów niebezpiecznych.

Wykonawca zadba o to, aby poziom ciśnienia akustycznego (LpA) na obszarze wykonywanej pracy nie przekraczał wartości 80 db(A) wzgl. max. Peak 135 dB(C). W przypadku, gdy taki poziom nie będzie mógł być dotrzymany, Wykonawca ustala zgodnie z Pkt. 7 odpowiednie działania ochronne dla swoich pracowników. W ramach obowiązku koordynacji Wykonawca podejmuje odpowiednie ustalenia z Podwykonawcą i dalszymi Wykonawcami oraz z Zamawiającym.

Zastosowanie mają przepisy:

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) art. 220 – art. 225.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2014 poz. 817).

12. Osobiste wyposażenie ochronne

Wykonawca zapewni swoim pracownikom, stosownie do oceny zagrożenia, niezbędne osobiste wyposażenie ochronne, które ma być stosowane zgodnie z przeznaczeniem.

Oprócz ustawowych wymogów, stosowane osobiste wyposażenie ochronne zabezpieczające przed upadkiem musi spełniać następujące warunki techniczne:

- Zasadniczo należy stosować asekuracyjne trzykrotnie samoblokujące się zatrzaski przy osobistym wyposażeniu ochronnym zabezpieczającym przed upadkiem. W razie konieczności obsługi jedną ręką, dozwolone są zatrzaski podwójnie samoblokujące się.
- Zatrzaski, które nie spełniają w/w warunków nie mogą być stosowane.
- Istnieje obowiązek bezwzględnego używania i stosowania zabezpieczeń pionowych i poziomych zamontowanych na obiektach innogy Polska S.A./ innogyStoen Operator

Każdy pracownik pracujący na wysokości ma obowiązek stosowania się do instrukcji prac na wysokości (IP-24-2013 wyd. 1) obowiązującej na terenie działania Zamawiającego.

13. Procedura zatwierdzania planu BIOZ

Wykonawca / Podwykonawca przed rozpoczęciem wykonywania prac ma obowiązek opracować Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (plan BIOZ), zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. Z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm) i przepisami wykonawczymi.

Opracowany plan BIOZ oraz załącznik nr 1 „Wykaz pracowników zatrudnionych w firmie..... przy pracach realizowanych dla innogy Polska / innogy Stoen Operator” przed przystąpieniem do pracy należy uzgodnić ze Służbą BHP i osobą nadzorującą (inspektor nadzoru, kierownik projektu, koordynator) ze strony Zamawiającego.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

14. Profilaktyczne badania medycyny pracy

Wykonawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku pracy (Kodeks Pracy - Art. 229).

15. Transport i składowanie

Składowanie materiałów budowlanych powinno odbywać się tylko w wyznaczonych miejscach odpowiednio wyrównanych do poziomu, utwardzonych i odwodnionych, w sposób zabezpieczający przed przewróceniem, zsunięciem lub rozsunięciem się stosów materiałów. Niedozwolone jest opieranie składowanych materiałów o parkany, budynki, słupy linii napowietrznych.

W zakresie transportu i składowania materiałów można korzystać jedynie z wyznaczonych przez Zamawiającego miejsc przez niego wyznaczonych.

Nie wolno zastawiać dróg ewakuacyjnych i dróg pożarowych. Składowane materiały, urządzenia nie powinny uniemożliwiać lub ograniczać dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych oraz źródeł wody do celów przeciwpożarowych.

16. Przygotowanie miejsc pracy i placów budowy

W przypadku prac wykonywanych w pobliżu urządzeń energetycznych znajdujących się pod napięciem Wykonawca ma stosować zapisy wymagane w IP – 01 - 2013 r.

Wykonawca każdorazowo przedkłada przez rozpoczęciem prac plan BIOZ do zaopiniowania służbie BHP Zamawiającego.

Sprawy nie objęte w niniejszym punkcie reguluje Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz instrukcje wewnętrzne Zamawiającego, z którymi Wykonawca zobowiązany jest się zapoznać.

17. Alkohol i inne środki odurzające

Na terenie zakładu i na terenie wykonywania prac obowiązuje zakaz wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych i innych środków odurzających. Zabrania się również wejścia na teren zakładowy / teren pracy osobom będącym pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania powyższych zasad natomiast Zamawiający w każdej chwili ma prawo skontrolować stan trzeźwości osób przebywających na terenie zakładu i terenie wykonywania prac przez Wykonawcę.

18. Zgłaszanie awarii i wypadków

W przypadku wystąpienia awarii energetycznej w zakresie napięć nN SN i WN każdorazowo należy powiadomić Dyspozycję (NK-M) Zgłoszenie awarii powinno określać miejsce powstania awarii, rodzaj uszkodzeń, źródło/sprawcę powstania awarii oraz ewentualne osoby poszkodowane.

Każdy pracownik, który zauważył wypadek lub dowiedział się o nim, jest obowiązany natychmiast udzielić pomocy poszkodowanemu pracownikowi i zawiadomić o wypadku przełożonego pracownika.

Wykonawca, u którego wydarzył się wypadek śmiertelny, ciężki lub zbiorowy jest obowiązany powiadomić właściwy terenowo organ Państwowej Inspekcji Pracy, miejscową właściwą Prokuraturę Rejonową oraz Zamawiającego.

Wypadki przy pracy zaistniałe w niedzielę i święta oraz po godzinach pracy należy zgłaszać do Dyspozycji (NK-M) i Służby BHP (NH).

W pracach komisji powypadkowej powołanej przez Wykonawcę bierze udział jako członek zespołu powypadkowego przedstawiciel Zamawiającego w osobie pracownika służby BHP.

Wykonawca zobowiązany jest zgłaszać wszystkie wypadki przy pracy mające miejsce na terenie obiektów oraz przy urządzeniach Zamawiającego w formie pisemnej do innogy Polska S.A. /innogy Stoen Operator Sp. z o.o. niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 12 godzin od momentu zaistnienia zdarzenia /wypadku.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

Zastosowanie mają przepisy:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. z 2009 r, Nr 105 poz. 870 z późn. zm.),

Ważniejsze telefony :

Telefon alarmowy

Tel. 112

Dyspozycja

Tel. 22 821 38 11

22 821 38 13

22 821 38 14

22 826 97 74

Okręgowy Inspektor Pracy

ul. Płocka 11/13

Tel. 22 628 96 29

Prokuratura Okręgowa w Warszawie

Centrala Tel. 22 217 31 20

19. Ochrona środowiska

Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę środowiska w miejscu realizacji prac objętych umową i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, w zakresie w jakim prowadzone prace mogą mieć wpływ na środowisko.

Przed przystąpieniem do robót, Wykonawca podejmie wszelkie niezbędne kroki w celu zabezpieczenia instalacji podziemnych i nadziemnych, a także komponentów środowiska naturalnego, takich jak gleba, zbiorniki i ciekły wodne, roślinność, przed ich uszkodzeniem lub zanieczyszczeniem w czasie realizacji robót.

Wykonawca zobowiązuje się do realizacji przedmiotu umowy w sposób gwarantujący zgodne z prawem postępowanie z odpadami, bez względu na rodzaj odpadów przez Wykonawcę wytworzonych lub do zagospodarowania których Wykonawca jest zobowiązany (dotyczy to zarówno odpadów niebezpiecznych jak i innych niż niebezpieczne), zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (Dz.U. nr 2013, poz. 21).

Dokumenty potwierdzające ilość wytworzonych odpadów i sposób postępowania z nimi (karty ewidencji i karty przekazania odpadów) należy przedłożyć Zamawiającemu na żądanie w trakcie prac, a komplet tych dokumentów dostarczyć przy ostatniej fakturze rozliczeniowej.

W miejscu prowadzenia prac Wykonawcy nie wolno:

- gromadzić bezpośrednio na ziemi wytworzonych w wyniku świadczenia usługi odpadów, które mogłyby powodować: zanieczyszczenie gruntu, wód podziemnych lub powierzchniowych, emisję pyłów lub odorów do powietrza,
- spalać odpadów,
- wylewać lub wysypywać jakichkolwiek substancji i preparatów chemicznych do kanalizacji, gruntu lub zbiorników wodnych,
- przechowywać zapasów paliwa i tankować pojazdów
- myć pojazdów i sprzętu,
- niszczyć roślinności i siedlisk zwierząt, wycinać drzew, krzewów, a także przycinać ich gałęzi bez wymaganego pozwolenia administracyjnego.

W przypadku spowodowania przez Wykonawcę nadzwyczajnego zagrożenia środowiska, zobowiązany jest on do udziału osobowego w akcji usuwania skutków tego zagrożenia oraz pokrycia kosztów poniesionych na przywrócenie środowiska do stanu sprzed zagrożenia.

WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY, OCHRONY ŚRODOWISKA

20. Skutki prawne w przypadku naruszenia przepisów

W przypadku naruszenia postanowień niniejszego załącznika przez Wykonawcę lub Podwykonawcę ponoszą oni solidarną odpowiedzialność w stosunku do innogy Polska SA / innogy Stoen Operator Sp. z o.o. za szkody rzeczywiste, a także utracone korzyści będące następstwem ich działań bądź zaniechań.

Powyższe nie ogranicza odpowiedzialności Wykonawcy i Podwykonawcy przewidzianej przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Wykaz pracowników zatrudnionych w firmie.....
przy pracach realizowanych dla innogy.....

Lp.	Imię Nazwisko	Stanowisko	Data ważności badań lekarskich	Kwalifikacje do prac na wysokości termin ważności	Data szkolenia wstępnego BHP	Data ostatniego szkolenia okresowego BHP	Instruktaż stanowiskowy data	Posiadane kwalifikacje zakres i termin ważności / pkt. 8 wymagań /

.....
(podpis Pracodawca/Kierownik , data , pieczęć)

UWAGI:

Wersja elektroniczna dokumentu dostępna jest pod adresem e-mail: slawomir.tyburski@innogy.com , r.orzechowski@innogy.com , marcin.cieslewicz@innogy.com
Wykaz pracowników w oryginale wraz z planem BIOZ składa się do komórki BHP w innogy Polska / innogy Stoen Operator .
Wykaz należy aktualizować na bieżąco.